

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1697/2019
25.09.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Бранислава Босиљковића, чланова већа, у парници тужиоца производно – трговинско предузеће „АА“ доо из ... – ... – ..., чији је пуномоћник Гордана Радмиловић, адвокат из ..., против тужене ББ из ..., чији је пуномоћник Милан Орловић, адвокат из ..., ради утврђења престанка радног односа, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 број 256/19 од 18.02.2019. године, на седници одржаној дана 25.09.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 број 256/19 од 18.02.2019. године, као неоснована.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П1 број 1182/18 од 22.10.2018. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се утврди да је туженој по сили закона престао радни однос заснован ... године на основу уговора о раду број 202., који је закључен са тужиоцем, као послодавцем. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове парничног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 број 256/19 од 18.02.2019. године, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и првостепена пресуда потврђена.

Против другостепене пресуде, тужиоца је изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права и битне повреде одредби парничног поступка из члана 374. став 1. Закона о парничном поступку, која је учињена пред другостепеним судом.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку применом члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11...55/14), па је нашао да је ревизија туженог неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредбе парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а у поступку пред другостепеним судом није учињена битна повреда одредбе парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП, на коју се ревизијом указује.

Према образложењу првостепене одлуке, на основу спроведеног доказног поступка утврђено је да је тужена била у радном односу код тужиоца на неодређено време, по уговору у раду од ... године и да је била распоређена на послове ... – Дана 07.05.2001. године, тужена је поднела захтев надлежном органу за признавање права на имовинску пензију, који је захтев одбијен 30.01.2002. године, при чему је код тужене утврђено постојање опасности од настанка инвалидности за период почев од 01.06.2001. године и признато јој право на распоређивање на други одговарајући посао са пуним радним временом, уз одређена ограничења. Констатовано је да опасност од настанка инвалидности проузрокована професионалном болешћу. Тужилац је, потом, решењем од 09.08.2001. године, туженој отказао уговор о раду у смислу члана 108. став 1. тачка 1. тада важећег Закона о радним односима, односно због неоправданог изостанка са посла пет узастопних радних дана, које решење послодавац послодавца је поништено пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 број 3150/16 од 06.12.2017. године. Право на старосну пензију тужена је остварила са даном 01.09.2014. године.

Полазећи од одредби чланова 175. и 176. Закона о раду, првостепени суд је закључио да је тужбени захтев тужиоца неоснован. Наиме, с обзиром на чињенице да је туженој радни однос престао због испуњења услова за одлазак у старосну пензију са 01.09.2014. године, које решење тужилац није оспоравао, те да је решење тужиоца од 09.08.2001. године, којим је туженој отказан радни однос поништено правноснажном пресудом, то нема места ректроактивној оцени испуњености услова за престанак радног односа применом одредбе члана 176. став 1. тачка 2. Закона о раду, а како то предлаже тужилац у овом поступку.

Другостепени суд је у целости прихватио образложење првостепеног суда, указавши и на то да тужилац није пружио нити један доказ у прилогу испуњености услова из члана 176. став 1. тачка 2. Закона о раду, из којих разлога је првостепена пресуда потврђена.

По оцени Врховног касационог суда, правилно су нижестепени судови применили материјално право, када су одбили тужбени захтев тужиоца.

Законом о раду („Службени гласник РС“ број 24/05 ...13/17 – Одлука УС, 113/17 и 95/18) чланом 176. прописано је да запосленом престаје радни однос независно од његове воље и воље послодавца: 1) ако је на начин прописан законом утврђено да је код запосленог дошло до губитка радне способности – даном достављања правноснажног решења о утврђивању губитка радне способности; 2) ако му је, по одредбама закона, односно правноснажној одлуци суда или другог органа, забрањено да обавља одређене послове, а не може да му се обезбеди обављање других послова – даном достављања правноснажне одлуке; 3) ако због издржавања казне затвора мора да буде одсутан са рада у трајању дужем од шест месеци –даном ступања на издржавање казне; 4) ако му је

изречена мера безбедности, васпитна или заштитна мера у трајању дужем од 6 месеци и због тога мора да буде одсутан са рада – даном почетка примењивања те мере; 5) у случају престанка рада послодавца, у складу са законом.

Свој тужбени захтев тужилац заснива на тврдњи да је туженој радни однос престао по сили закона, са датумом 18.11.2002. године, када је тужиоцу, као послодавцу, достављено решење Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање – Покрајински фонд за пензијско и инвалидско осигурање – Дирекција покрајинског фонда Нови Сад број 30-182/10-25483 од 11.09.2002. године, којим решењем је овде туженој, почев од 01.06.2001. године, утврђена преостала радна способност и право на распоређивање на други одговарајући посао са пуним радним временом, без рада на пословима на којима би долазила у контакт са супстанцама на које је доказана преосетљивост, као и без обављања тежих физичких послова, а све из разлога што код послодавца није било техничких могућности да се туженој омогући обављање других послова.

Међутим, тужба у овој правној ствари поднета је новембра 2018. године, у време када је тужена, већ четири године била корисник старосне пензије, будући да јој је право на исту признато 01.09.2014. године. Но, независно од претходно наведеног, Врховни касациони суд указује на то да током трајања доказног поступка тужилац није приложио нити један доказ из ког проистиче закључак да у време доношења решења од 11.09.2002. године, код тужиоца, као послодавца, нису постојали услови да се туженој обезбеди други одговарајући посао. Тужилац јесте туженој отказао уговор о раду решењем од 09.08.2001. године, али из сасвим других разлога, при чему је ово решење тужиоца поништено правноснажном одлуком суда. Након тога, тужилац није донео било какву одлуку која се односила на радноправни статус тужене, као запосленог, већ је туженој радни однос престао по сили закона, али због стицања услова за одлазак у старосну пензију по основу одредбе члана 175. Закона о раду.

Туженој, дакле, решењем Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање од 11.09.2002. године, није утврђен губитак радне способности, што би представљало разлог за престанак радног односа по сили закона већ јој је, управо супротно, утврђена преостала радна способност уз ограничења у виду долажења у контакт са одређеним супстанцама, као и за тежи физички рад. У том смислу, терет доказивања чињенице да код послодавца нема могућности да се запосленом обезбеди обављање послова који одговарају преосталој радној способности био је на тужиоцу, као послодацу, а не на туженој, па не стоји ревизијски навод тужиоца да су нижестепени судови учинили битну повреду одредабе парничног поступка из члана 374. став 1. тачка 1. у вези члана 230. став 1. Закона о парничном поступку. При том, наводи у реферату тужбе, без обзира на то што, евентуално нису оспорени одговори на тужбу, не могу се прихватити као утврђене чињенице, већ је у односу на ове наводе било потребно приложити одговарајуће доказе.

Сходно свему наведеном, Врховни касациони суд констатује да су нижестепени судови правилном применом материјалног права одбили тужбени захтев тужиоца као неоснован.

Сходно свему изнетом, одлучено је као у изреци применом члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа – судија
Јасминка Станојевић,с.р.**

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић